

MUhteşem Maurice

ve Değişmiş Fareleri

Terry Pratchett

MUHTEŞEM MAURICE
VE
DEĞİŞMİŞ FARELERİ

© 2006, Tudem • Cumhuriyet Bulvarı No: 302/501 Alsancak - İZMİR

metin hakları © 2001, Terry ve Lyn Pratchett

resim hakları © 2001, David Wyatt

İlk basım 2001 yılında İngiltere’de “The Amazing Maurice and His Educated Rodents” adı ile Random House Children’s Books tarafından gerçekleştirilmiştir.

Yazar: Terry Pratchett

Türkçeleştiren: Niran Elçi

Resimleyen: David Wyatt

Yayın Yönetmeni: İlke Aykanat Çam

Editör: Rukiye Düzçay

Düzeltili: Perçem U. Yıldızbaş

Dizgi - Grafik: Tudem

Baskı ve Cilt: Ertem Matbaa • 0 312 284 18 14

Birinci Basım: Ekim 2007 (3000 adet)

İkinci Basım: Nisan 2011 (3000 adet)

ISBN: 978 - 9944 - 69 - 130 - 7

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

www.tudem.com

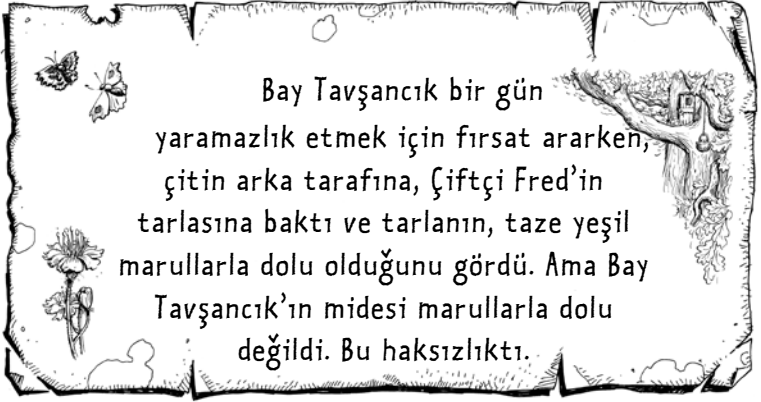
MUHTEŞEM MAURICE
VE
DEĞİŞMİŞ FARELERİ

*D'neice'e, doğru zamanda,
doğru kitap için...*

Bölüm 1

Bay Tavşancık'ın Macerası kitabından

Fareler!

Köpekleri kovalıyor, kedileri ısıırıyorlardı, sonra...

Ama bundan daha fazlası vardı. Muhteşem Maurice'in dediği gibi, bu yalnızca insanlar ve fareler hakkında sıradan bir öyküydü. İşin güç kısmı, kimin insan, kimin fare olduğuna karar vermektir.

Habise Haşin ise bunun masallar hakkında bir öykü olduğunu söylüyordu.

Öykü –öykünün bir kısmı– ovadaki uzak şehirlerden yola çıkan, dağları aşıp gelen posta arabasında başladı.

Araba sürücüsü yolculuğun bu kısmını hiç sevmezdi. Ormanların içinde kıvrıla kıvrıla ilerlemişler, ufalanmaya yüz tutmuş yollarda dolana dolana dağ yamaçlarına tırmanmışlardı. Ağaçların arasında karanlık gölgeler vardı. Bazen sürücü, gölgelerin arasına saklanmış şeylerin arabayı izlediğini sanıyor ve ödü patlıyordu.

Ama *bu* yolculukta, asıl ödünü patlatan, duyduğu seslerdi. Seslerin arkadan bir yerden, arabanın tepesinden geldiğine emindi ve orada, yağlı kumaştan kocaman posta torbaları ile genç adamın bavullarından başka bir şey yoktu. Özellikle de bir insanın içine saklanacağı kadar büyük bir şey yoktu. Ama zaman zaman ciyaklayan, fısıldaşan sesler duyduğundan emindi.

Şu anda arabada yalnızca bir yolcu vardı. Sarı saçlı, genç bir çocuktü. Sallanan arabanın içinde, tek başına oturmuş, kitabını okuyordu. Parmağını sözcüklerin üzerinde gezdi-rerek, ağır ağır ve yüksek sesle...

“Ubbervvald,” diye okudu.

“Übervald okunur,” diye ciyakladı küçük bir ses, son derece anlaşılır bir şekilde. “Çift v, burada tek v gibi okunur. Ama iyi gidiyorsun.”

“Aşırı telaffuz diye bir şey de var evlat,” dedi bir başka ses. Bu ses uyukulu geliyordu. “Ama Überwald hakkındaki en iyi şey nedir, biliyor musun? Sto Lat’tan çok çok uzaktadır.

Pseudopolis'ten çok uzakta. Bekçilerin Kumandanı' nın, bizi, gördüğü yerde canlı canlı haşlayacağını söylediği *her yerden* çok çok uzakta... Pek çağdaş bir yer değil. Yolları kötü. Bir sürü dağ aşmadan ulaşamazsın. İnsanlar bu-ralarda pek yolculuk etmez. Bu yüzden haberler pek hızlı yayılmaz, anlıyor musun? Büyük olasılıkla polis teşkilatları da yoktur. Evlat, burada bir *servet* kazanabiliriz!"

"Maurice?" dedi çocuk, dikkatle.

"Evet evlat?"

"Yaptığımız şeyin, bilirsin... *sahtekârlık* olduğunu düşünüyorsun, değil mi?"

Bir duraksama oldu, sonra ses konuştu: "Ne demek *sahtekârlık*?"

"Şey... paralarını alıyoruz Maurice." Arabanın tekeri bir çukura girince araba sıçrayıp sallandı.

"Tamam," dedi görünmeyen kişi Maurice, "ama kendine sorman gereken şu: Parayı aslında *kimden* alıyoruz?"

"Şey... genellikle validen ya da şehir konseyinden ya da öyle birinden."

"Tastamam öyle! Ve bunun anlamı... nedir? Sana daha önce söylemiştim."

"Şey..."

"Bu *hü-kü-met parası* evlat," dedi Maurice sabırla. "Söyle? *Hü-kü-met parası*."

"*Hü-kü-met parası*," dedi çocuk itaatkârca.

“Tamam! Peki hükümetler parayla ne yapıyorlar?”

“Şey, onlar...”

“Askerlerin maaşını ödüyorlar,” dedi Maurice. “Savaş çıkarıyorlar. Aslında, parayı alıp bir zarara yol açmayacağı bir yere koyarak bir sürü savaşı engellemişizdir belki de. Aslında bir düşünseler, bizim heykellerimizi dikerlerdi.”

“Gittiğimiz köylerin bazıları epey fakir görünüyordu Maurice,” dedi çocuk kuşkuyla.

“Hey, tam da savaşa ihtiyaç duymayan türden yerler demektir.”

“Tehlikeli Fasulye diyor ki bu...” Çocuk yoğunlaştı ve sözcüğü söylemeden önce, telaffuzunu çalışıyormuş gibi dudaklarını oynattı, “... bu, ah-la-ka aykırıymış.”

“Bu doğru Maurice,” dedi ciyaklayan ses. “Tehlikeli Fasulye diyor ki, insanları kandırarak yaşamamalıymışız.”

“Dinle Şeftali, *kandırmaca* insanların yaptığı bir şeydir,” dedi Maurice’in sesi. “Onlar birbirlerini kandırmayı o kadar sever ki bunu yapsın diye hükümetler seçerler. Biz ise, paralarının karşılığında hizmet veriyoruz. Onlar fare istilasına uğruyor, bir fare kavalcısına para veriyorlar ve farelerin tamamı kavalcıyı hopiti hopiti izleyerek köyden çıkıyor, fare istilası bitiyor, un çuvallarında oynayan fare kalmadığı için herkes mutlu oluyor. Minnettar halk, hükümeti tekrar seçiyor; her yerde kutlamalar yapılıyor. Bana sorarsan, *iyi bir amaç için* harcanmış para demek bu.”

“Ama biz, onların fare istilasına uğradıklarını düşünmelerine sebep olduğumuz için, fare istilasına uğruyorlar,” dedi Şeftali’nin sesi.

“Eh, tatlım, o hükümetçiklerin para harcadığı bir şey de fare avcılarıdır, anlıyor musun? Neden sizinle uğraşıyorum, hiç bilmiyorum...”

“Evet, ama biz...”

Arabanın durduğunu fark ettiler. Dışarıda, yağmurda, koşum takımları şingirdadı. Sonra araba biraz sallandı ve koşan ayakların sesi duyuldu.

Karanlıktan bir ses konuştu, “Orada *sihirbaz* var mı?”

Arabanın içindekiler şaşkın şaşkın bakiştılar.

“Yok!” dedi çocuk, neden soruyorsun ki, diyen bir sesle.

“Peki, *cadı* var mı?” dedi ses.

“Yok, *cadı* da yok,” dedi çocuk.

“Tamam. Peki, posta arabası şirketinin tuttuğu ağır silahlı *trollerden* var mı orada?”

“Bundan kuşkuluyum,” dedi Maurice.

Bir an, yalnızca yağmurun bozduğu bir sessizlik oldu.

“Pekala, ya kurt adam?” dedi ses sonunda.

“Neye benziyorlar?” diye sordu çocuk.

“Ah, şey, son derece normal insanlara benziyorlar, ama sonra, böyle, kılları ve dişleri uzuyor, devasa pençeleri oluyor ve pencereden adamın üzerine atlıyorlar,” dedi ses. Konuşan, belli bir listenin üzerinden geçiyormuş gibiydi.

“Hepimizin kılları ve dişleri var,” dedi çocuk.

“O zaman hepiniz kurt adamsınız, öyle mi?”

“Hayır.”

“Güzel, güzel!” Yağmurun bozduğu bir sessizlik daha oldu. “Tamam, vampirler?..” dedi ses. “Bu ıslak bir gece, böyle bir havada uçmak istemezsiniz. Orada vampir var mı?”

“Hayır!” dedi çocuk. “Hepimiz son derece zararsızız!”

“Eyvah!” diye mırıldandı Maurice ve sıranın altına girdi.

“Bu iyi işte,” dedi ses. “Bugünlerde ne kadar dikkat etsen az. Çevrede tuhaf tuhaf tipler dolaşıyor.” Pencereden içeri bir haydut sokuldu ve ses, “Hem paran hem canın,” dedi. “İkisi–bir–arada bir iş, anlıyor musun?”

“Para, arabanın üzerindeki bavulda,” dedi Maurice’in sesi, yer hizasından.

Haydut arabanın karanlık içine baktı. “Bunu kim söyledi?” diye sordu.

“Şey, ben...” dedi çocuk.

“Dudaklarının oynadığını görmedim evlat!”

“Para gerçekten arabanın üzerinde. Bavulda. Ama ben senin yerinde olsam açmazdım...”

“Hah. Eminim açmazdın,” dedi haydut. Maskeli yüzü pencereden kayboldu.

Çocuk yanında, sıranın üzerinde duran kavalı aldı. Bir kuruş verenin düdüğü çaldığı türdendi, ama bir kavalın bir kuruş ettiği günleri kimse hatırlamıyordu artık.

“Zor Kullanarak Hırsızlık şarkısını çal evlat,” dedi Maurice alçak sesle.

“Ona parayı versek olmaz mı?” dedi Şeftali’nin sesi. Küçük bir sestti.

“Para, insanların bize vermesi içindir,” dedi Maurice sertçe.

Yukarıda haydut, bavulu aşağı çekştirirken bavulun, arabanın çatısına süründüğü duyuldu.

Çocuk itaatkârca kavalı aldı ve birkaç nota çaldı. Ardından bir dizi gürültü geldi: Bir gıcırtı, bir gümlleme, pıtırtilar... ve sonra çok kısa bir cıgılık duyuldu.

Sessizlik çöktüğünde Maurice yine sıraya tırmandı ve başını pencereden dışarı, karanlık ve yağmurlu geceye uzattı. “Aferin sana,” dedi. “Akıllıymışsın. Ne kadar çok çabalarsan o kadar kötü ısırırlar. Muhtemelen daha deriyi delmemişlerdir, değil mi? Güzel. Biraz öne çık ki seni görebileyim. Ama dikkat et, olmaz mı? Kimsenin paniğe kapılmasını istemeyiz, değil mi?”

Haydut, lambaların ışığında belirdi. Çok yavaşça ve dikkatle, bacaklarını iki yana ayırarak yürüyor, bir yandan da sessizce sızlanıyordu.

“Ah, işte buradasın,” dedi Maurice neşeyle. “Pantolonunun paçalarından yukarıya doğru tırmandılar, değil mi? Tipik fare numarası. Başını sallamak yeterli, çünkü onları heyecanlandırmak istemeyiz. Ne yapacakları hiç belli olmaz.”

Haydut yavaşça başını salladı. Sonra gözleri kısıldı. “Sen bir *kedi* misin?” diye mırıldandı. Sonra gözleri şaşlı oldu ve inledi.

“Ben sana konuş dedim mi?” dedi Maurice. “Konuş dediğimi *hiç* sanmıyorum, hı? Arabacı kaçtı mı, yoksa onu öldürdün mü?” Adamın yüzü ifadesizleşti. “Ah, hızlı öğreniyorsun, haydutlarda *sevdiğim* bir özellik,” dedi Maurice. “Bu soruyu yanıtlayabilirsin.”

“Kaçtı,” dedi haydut boğuk bir sesle.

Maurice başını arabanın içine çekti. “Ne diyorsun?” dedi. “Araba, dört at, muhtemelen posta çuvallarında birkaç kıymetli eşya... yaklaşık, ah, bin lira ya da daha fazla olabilir. Çocuk arabayı sürebilir. Bir denemeye değer, ha?”

“Buna *hırsızlık* derler Maurice,” dedi Şeftali. Çocuğun yanında, sıranın üzerinde oturuyordu. Dişi bir fareydi.

“Pek *hırsızlık* sayılmaz,” dedi Maurice. “Daha çok... *bulmak*. Arabacı kaçtı, yani bu... buluntu olur. Hey, doğru aslında, ödül karşılığında teslim edebiliriz! Bu *çok* daha iyi. Aynı zamanda yasal. Yapalım mı?”

“İnsanlar çok fazla soru sorar,” dedi Şeftali.

“Burada bırakırsak *miyaup* biri çalar onu,” diye feryat etti Maurice. “Bir hırsız alıp gider! Bizim almamız çok daha iyi olur, ha? *Biz* hırsız değiliz.”

“*Bırakacağız* Maurice,” dedi Şeftali.

“Bu durumda, haydudun atını çalalım,” dedi Maurice, *bir şeyleri* çalmazsa gece güzel bitmeyecekmiş gibi. “Bir

hırsızdan çalmak hırsızlık sayılmaz, çünkü iki yanlış bir doğru eder.”

“Bütün gece burada duramayız,” dedi çocuk, Şeftali’ye. “Maurice’in hakkı var.”

“Bu doğru!” dedi haydut telaşla. “Bütün gece burada duramazsınız!”

“Bu doğru,” dedi adamın pantolonunun içinden bir koro, “bütün gece burada duramayız!”

Maurice içini çekti ve başını yine pencereden çıkardı. “Tamam,” dedi. “Şunu yapacağız. Sen dosdoğru önüne bakarak hiç kıpırdamadan duracaksın. Numara falan yapma-ya kalkışmayacaksın, çünkü şu sözcüğü söylemem yeter...”

“O sözcüğü söyleme!” dedi haydut, daha da telaşlı bir sesle.

“Tamam,” dedi Maurice, “ve ceza olarak atını alacağız. Sen arabayı alabilirsin, çünkü buna hırsızlık derler ve ancak hırsızların hırsızlık yapmasına izin vardır. Sana uyar mı?”

“Ne desen haklısın!” dedi haydut, sonra bir düşündü ve telaşla ekledi, “Ama lütfen o *sözcüğü* söyleme!” Dümdüz önüne bakmaya devam etti. Çocuğun ve kedinin arabadan indiğini gördü. Onlar atını ararken arkasından çeşitli sesler duydu. Ve kılıcını düşündü. Tamam, bu işten kocaman bir posta arabası kazanacaktı, ama profesyonellik gururu denen bir şey de vardı.

“Tamam,” dedi kedinin sesi bir süre sonra. “Şimdi hepimiz gidiyoruz. Sen de biz gidene kadar kıpırdamamaya söz vermelisin. Söz mü?”

“Hırsız sözü,” dedi haydut, yavaşça elini kılıcına doğru indirerek.

“Tamam. Sana kesinlikle güveniyoruz,” dedi kedinin sesi.

Fareler dışarı dökülüp koşarak uzaklaşırken adam, pantolonunun hafiflediğini hissetti. Koşum takımlarının sesini duydu. Bir an bekledi, sonra hızla döndü, kılıcını çekti ve ileri atıldı.

En azından, birazcık ileri... Biri ayakkabı bağcıklarını birbirine bağlamasa yere bu kadar hızlı kapaklanmayacaktı.

Onun muhteşem olduğunu söylüyorlardı. “Muhteşem Maurice” diyorlardı. Maurice, muhteşem olmayı planlamıştı. Oluvermişti işte.

O gün, öğle yemeğinden hemen sonra, bir su birikintisindeki yansımasına bakıp, *bu benim*, diye düşündüğünde tuhaf bir şeyler olduğunu fark etmişti. Daha önce kendinin hiç *farkında* olmamıştı. Elbette, muhteşem olmadan önce *nasil* düşündüğünü hatırlamak kolay değildi. Sanki zihni bir tür çorbaydı o zamanlar.

Sonra bir de Maurice’in bölgesinde, bir köşedeki çöp yığınının altında yaşayan fareler vardı. Maurice içlerinden

birinin üzerine atladığında ve fare, “Bunu konuşarak halledemez miyiz?” diye sorduğunda, farelerde eğitilmiş bir hal olduğunu fark etmişti ve bu muhteşem yeni beyninin bir parçası, ona konuşan birini yiyemeyeceğini söylemişti. En azından, söyleyeceklerini işitmeden değil.

Üzerine atladığı fare, Şeftali’ydi. Bildiği farelere benzemiyordu. Tehlikeli Fasulye, Girmek Yasak, Bronzten, Domuzpastırması, Büyük İndirim, Zehirli ve tüm diğerleri de öyle... Ama öte yandan, Maurice de artık diğer kedilere benzemiyordu.

Diğer kediler aniden *aptal* gibi görünmeye başlamışlardı. Maurice, onlar yerine artık farelerle takılıyordu. Onlarla konuşabiliyordu. Onların tanıdığı birilerini yememesi gerektiğini hatırladığı sürece iyi geçiniyorlardı.

Fareler, *kendilerinin* nasıl olup da aniden akıllandıklarını sık sık düşünüyorlardı. Maurice bunu zaman israfı sayıyordu. Bu tür şeyler olurdu işte. Ancak fareler, çöp yığnında bulup yedikleri bir şeyden mi kaynaklandığı hakkında konuşup duruyorlardı; ama bunun, *Maurice*’in neden değiştiğini açıklamadığını Maurice bile görebiliyordu. Çünkü o hiç çöp yememişti. Üstelik, nereden geldiğini dikkate alarak o, çöp yığnından asla bir şey yemezdi.

Dürüst olmak gerekirse, farelerin sersem olduğunu düşünüyordu. Tamam, zekiydiler, ama aynı zamanda *sersem*diler. Maurice dört senedir sokaklarda yaşıyordu, kafasında kulak namına pek bir şey kalmamıştı, burnu yara

izleriyle kaplıydı ve o *akıllıydı*. Yürürken o kadar çok kasılıyordu ki yavaş gitmezse ters takla atıyordu. Kuyruğunu kabarttığında insanlar, onun çevresinden dolanmak zorunda kalıyordu. Sokaklarda dört sene hayatta kalmak için akıllı olmak gerekirdi herhalde, özellikle de onca köpek çetesi ve serbest çalışan kürkçüler varken. Tek bir yanlış hareket yaparsanız kendinizi hem öğle yemeği hem de bir çift eldiven olarak bulurdunuz. Evet, *gerçekten* akıllı olmanız gerekirdi.

Aynı zamanda, zengin olmanız gerekirdi. Bunu farelere açıklamak biraz zaman aldı, ama Maurice şehri dolaşmış, işlerin nasıl yürüdüğünü öğrenmişti ve, para, demişti onlara, her şeyin anahtarıdır.

Sonra bir gün, para atılması için şapkasını önüne koymuş, kaval çalan aptal görünümlü bir çocuk görmüştü ve aklına bir fikir gelmişti. Muhteşem bir fikir!.. Aniden, bam diye gelivermişti aklına. Fareler, kaval, aptal görünümlü çocuk...

Sonra demişti ki, “Hey, aptal görünümlü çocuk! Bir servet kazanmaya ne der... hayır evlat, ben buradayım, aşağıda...”

Haydudun atı, ormandan çıkıp bir geçidin üzerindeki uygun bir ağaçlığın ortasında durdu. Dizginleri çekildiğinde şafak söküyordu.

Aşağıda, bir ırmağın oyduğu vadi uzanıyordu, yamaçlarına bir köy tutunmuştu.

BİR DİSKDÜNYA MASALI

MUHTEŞEM MAURICE VE DEĞİŞMİŞ FARELERİ

Uyanık sokak kedisi Maurice, kendisine para kazandıracak iyi bir numara buldu. Fareler ve kavalcılarla ilgili masalları herkes bilir; Maurice'in de kavalı olan, aptal görünüşlü bir 'insanı' var. Ve bir de farelerden oluşan özel bir istila ekibi, tuhaf bir biçimde 'değişmiş' farelerden oluşan bir ekip...

Ama Dürüm Hamamı'nda, küçük oyunları aniden bozuluyor. Çünkü orada, farklı bir ezgi çalan birileri var ve şimdi fareler yeni bir sözcük öğrenmek zorunda:

ŞEYTANI!..

Bu iş, oyun olmaktan çıkıyor. Farenin fareyi yediği bir dünyadır artık. Ve belki de bu yalnızca başlangıç...

www.tudem.com